

Hétfői Friss Újság

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Románia

ujkori közéletében a leggyakrabban előforduló fogalom az irredentizmus, azonban oly téves értelmezéssel s még tévesebb beállítással, hogy ennek kapcsán valósággal katasztrófális következmények állottak elő. E következmények sujtának egyeseket és a nagy közöletet, a társadalmat és államot egyaránt. Lépten-nyomon hallani s olvasni az irredentizmus vádját, ennek folytán nagyképű akciókat, amelyek, ha a a dolognak komolyan a szemébe tekintünk, igazán kicsinyeseknek és szükségteleneknek tűnnek fel. De ez akciók temérdek izgalomba, munkába és még több pénzbe kerülnek.

Már maga a fogalom értelmezése körül is egész csomó tévedés van. Mi az irredentizmus? Helyesen meghatározva az irredentizmus oly ténykedés, mely valamely államjogi kapcsolat felbontására, valamely területnek más állam impériumába való átkapcsolására törekszik. Csakis az, a ki ily értelmű komoly akcióban vesz részt, követ irredenta politikát.

Ezzel szemben a gyakorlati életben eléggé változatos zagyva értelmezését látjuk az irredentizmusnak. Valamely elejtett nyilatkozat, kijelentés, amelyből a jelenlegi gazdasági helyzettel való elgedetlenség jut kifejezésre, már irredentizmus-számba megy s nagyarányú bűnügyi eljárás, letartóztatás, stb. jár nyomában. De sőt sokszor minden kijelentés nélkül maga a feltételezett érzelmi állapot is irredentizmusnak számít. A tulzók még ezen is tulmennek és negatív körülményt is irredentizmusnak minősítenek.

A román közvéleményt egyes hivatásos tulzók oly téves mentalitásba nevelték bele, hogy ennek megjelenési formái sokszor szinte mulatságosak lennének, ha a következmények annyira szomorúak nem volnának.

A helyes álláspont az irredentizmus kritériumánál valamely fenti értelmű eselekvés. E meghatározás szerint a régi román nemzeti párt a magyar impérium idején irredenta párt volt, mert most már nyíltan elismeri, komolyan törekedett a területi átkapcsolásra.

Az elterjedt téves felfogás folytán sokszor egy-egy félremagyarázható kifejezés miatt indul bűnvádi eljárás.

Nemrégiben, mint ismeretes — a szelidlelkű gróf Majláth püspököi akarták irredenta váddal illetni, mert Pacha püspök avatásakor előbb ment el a bankettől, hogy a vonatot le ne kesse. A tulbuzgó fantázia a korábbi távozásban tüntetést látott, s csak a prefektus határozott cáfolata után maradt abba a bűnvádi eljárás.

Hogy mily erő a publikum

ez irányú elfogultsága, kiderül abból, hogy negatív mozzanatból is kovácsolnak vádat. Maga Jorga, ki pedig Románia elismert nagyműveltségű tudósa, beleesett abba a hibába, hogy a Magyar Pártot egyizben irredentikus irányzattal vádolta, mert egy Iorga által óhajtott nyilatkozatot nem tett meg.

A minduntalan felhangzott vádak, büntető eljárások rengeteg sok felesleges izgalmat, költséget okoznak s ezeknél is sokkal nagyobb a követett kár, mert elősegítik a kutmérgezők munkáját, akik minden békés megegyezést rossznak. Így a konszolidáció munkája, melynek címén annyi frázis hangzik el, sehogy sem indul meg s nem a kisebbségeken mulik, hogy e végtelenül sajnálatos helyzet állandósulni látszik.

Vajjon

ki lophatta el az Uránia Mozi vállalat által a

Dácia részére letétbe helyezett 25 ezer lejt és ennek összes aktáit?...

Vajjon: megengedhető-e az, hogy egyes tanonctartók vézna inasgyerekekkel vontatnak haza a piacról tökkelmegrakott stráfszekereket?...

Vajjon: ki lehetett az a védtelen uriember, aki a mult héten, szerdán este, — nyolc óra tájban, — egy elismert hatalmas és jól csattanós pofont kapott a parkban egy itt nyaraló uriaszonytól?...

az asztal mellett, gyönyörködve szépen ápoltt körmeiben.

Régi időkben, egész bizonyos hogy miniszteri segédfogalmazó-gyakornoknak néztem volna. De bizony valóságos tanácsos volt ömagassága.

Tiszteességesen „jó napot” kívánok. — Nem reagál. Beszél-ni kezdek — nem figyel: — Végre rágyújt egy cigarettára és egész magasságban kiegyenesedik és reám néz: Így nézhetett Zsigmond király „Kont” és társaira, amikor szólt ajkáról a gőg.

— Hallja! menjen a másik szobába maga, ott van egy ur, az, ha akar beszélhet magával ezen a nyelven. Érti? És az ajtóra mutatott.

Ebben a pillanatban eszembe villant Jókai: „Ugy beszélsz az urakkal, mint a kocsisokkal és megfordítva — ha boldogulni akarsz! —

Nem ajultam el, hanem jól végignéztam:

— Hallja! Velem ne beszéljen ilyen stylusban. Nem mosonóvel van magának dolga, hanem uriaszsonnyal. De egy igazi uriember egy mosonóvel szemben sem feledkezik meg egy magáról. Érti?

Vérvörös lesz az ipse ápoltt ábrázata:

— Ha nem tetszik magának, menjen Pestre a miniszteriumba, ott intézzék a dolgát! — kiáltja.

Magasabb skálába csaptam én is.

Fájó visszaemlékezések...

— A nyugdíjasok szomorú kálváriája. —

(Er. tud.) Hosszu hónapok óta járják a kálváriát. A keserves és szegyetlen kálváriát...

A pénzügyigazgatóságok, az adóhivatalok folyosói. Piruló arccal mennek könyörögni, koldulni azt az alamizsnát, ami jogos és megilleti őket. Már ugy kinézik egyes helyeken a szerencsétlen nyugdíjasokat, olyan megvető gunyos mosollyal, hogy egy-egy érzékenyebb teremtes inkább a Szamosnak menne — a hova, amint olvasuk, — néhol utasítják is őket.

Durvaságban, szitkokban, rendőri fenyegetésekben bővelkedtek, de az őket megillető nyugdíjuktól keservesen hosszú hónapok óta egy árva banit se láttak. Talán Vajda volt miniszter ur egyizben — hallván a sok panaszt — rendeletbe adta, hogy a hivatalokban a felekkel a tisztviselők kötelesek udvarias előzékenységgel bánni. De meg lehet, vissza is vonták, mint annyi száz rendeletet visszavonnak máról-holnapra.

Jorga professzor ur kellene egy nyárvégi tanfolyamot fel-

állítson a durva, modortalan, fegyelmezetlen hivatalnokok részére.

Mit gondolnak a fennhéjázó, modortalan hivatalnokok? Csak nekik van gorombáskodni, idegeskedni joguk?

Elhiszzük, hogy nekik sem kellemes a sok hiábavaló zaklatás, de hát a sokezer szerencsétlen nyugdíjból élőknek soderonykötél az idegzete?

Olvassuk, hogy több szenzibilis nő elájult a nyugdíj kálváriákon.

Hosszu évekkkel ezelőtt, mikor még az én lelkem, vagy inkább idegzetem nem volt még ennyire edzett, majdnem én is elájultam egy hivatalnok óriási durvaságától.

A nagy változás után közvetlen, a miniszteriumok reszortjai Kolozsváron székeltek. Dolgom volt egyikben. Az ügyosztálynál egy tanácsoshoz utasítottak. — Benyitok a „Tanácsos ur” szobájába illő kopogás után.

Seres Miklós szavaival élve — egy „lenyűgözöen fiatal” és „szédítően elegáns” fiatal ur ül

— Én most idetartozom. Éppen olyan honpolgár vagyok, mint maga. Mikor odatartoztam, odamentem, ha dolgom volt. Ott uriembernek intézték és elmegette maga is urimodort tanulni. Érti?

Azonnal kifordultam az ajtón, otthagya a finom urat. Igaz, azt hittem künn, hogy az idegeim felmondják a szolgálatot.

Boldogult Elekes főispán urnak valami rokona, vagy ismerőse végighallgatta. Utánam lépett be oda, de utánam egy-kettőre kilépett ő is és elmeséltem a »kedélyes párbeszédet«.

— Jól tette nagyságos aszszony, hogy odamondott annak a durva, pökhendi parasztnak. Akkor én is a Szamosnak mentem volna, mint még egyszer oda. — De

— „Hej azóta tizenhárom év telt el.

Megrakodva buval és keservel.“

Ma nem veszek már tragikus semmit. Megmosolygom az emberek durvaságát, modor-

talanságát. Magamban mentegem is őket a gyermekszoba hiányával.

Ma nem reagálnék talán annak a „lenyűgözött“ fiatal tanácsos urnak a kirohanására sem, aki akkor hatalmi mámorában fennrepült és ma talán a szárnyai le vannak nyesegetve... Ki tudja!

Annai erővel udvarias, jó modoruak, előzékenyek, finomak is lehetnek a hivatalnokok, a mennyivel görömbák, ridegek.

A fegyelmezetlen, modortalan, durva ember lehet jó ember, becsületes ember, de nem lehet szeretni. Egyik írónk mondja:

„Olyan, mint a csiszolatlan kő, mely ha gyémánt is — gyönyörűséget nem okoz.“

Mi pedig járjuk tovább a szegyénteljes kálváriát, ki tudja meddig? Ha százszor kinéznek is, — újra ottvagyunk. Szégyenkezve megyünk, piruló arcú, jogos alamizsnánkért, de vajjon kiknek nagyobb szegye-ne ez, hogy még mindig hiába megyünk? ... (s.—é.)

nem is, de látszólag évszázerekre esett vissza megélhetés szempontjából. Az elkövetkezendő tél, új jégkorszakot tartogat a föld számára. Ki kell

várni a tavaszt... amely a történelmi ismétlődés alapján el fog következni... Csak az a kérdés, hogy bírjuk-e szuszszal? ...

A Föld és az égi futóbajnok találkozása miatt nyugodtan alhatunk.

(Er. tud.) Az amerikai csillagdákból ujabban érdekes hírek érkeznek. Arról a lehetőségről szólnak ezek a hírek, hogy a Nap vagy bolygóink összeütközhetnek egyik, a világűrbe száguldó csillaggal. Szerencsére azonban a csillagászat tanúságai szerint, az ilyen összeütközés valószínűsége nagyon csekély, ha nem is teljesen kizárt.

Ilyen körülmények között csak minden 1180 trillió esztendőben egyszer fordulhat elő összeütközés két csillag között. Elképzelhetetlen időszak ez, nemcsak a kérészetű ember, hanem a millió és millió esztendő égitestek életéhez viszonyítva is.

Nem kell azonban feltétlenül összeütközésnek történnie, hogy világhatásként következzen be; elegendő, ha az idegen csillag mintegy 15 millió kilométernyire megközelíti Napunkat: akkor vonzóerejével megzavar-

hatja a Naprendszer egyensúlyát, a bolygók kilendülnek mostani pályájukból, a rajtuk levő élőlények egészen más fizikai körülmények közé jutnának és elpusztulnának.

A tudósok körében meglehetősen konsternációt keltett a gyanús jövevény és felfedezése óta állandóan figyelték mint, ahogy a hajó őrszemei figyelik a közeledő zátonyokat és jéghegyeket. A mérések és számítások azonban szerencsére kimutatták, hogy a Föld és az égi futóbajnok találkozása, minden következmény nélkül fog maradni és a világot erről az oldalról nem fenyegeti veszedelem közel 10 ezer esztendő telik majd el, míg a csillag eléri a Naphoz való legnagyobb közelségét.

Talán megnyugtathatjuk olvasóinkat, nincs mitől félnünk. Nyugodtan robótolhatunk és alhatunk tovább! ...

A világtörténelem legsötétebb napjait éljük.

(Szatmár, szept. 7.) Nem tudunk, ha azt állapítjuk meg, hogy a Föld életében a jégkorszak óta nem volt ilyen inséges vegetatív élet, mint az utóbbi hónapokban. A világtörténelem lapjain gyakran találunk háború utáni nyomorúságokról szóló adatokat, de ekkora munkanélküliséget és emberi élet ilyen nagy mérvű elértéktelenedése csak a jégkorszak idejében lehetett fel.

Az embereknek nincs már pénzük sem husra, sem kenyérre.

Az emberi élet, a munka és a becsület nem érték többé. Óriási a kínálat, nincs semmi kereslet, tehát az emberi élet és a munka forgalma a minimumra redukálódott. A legkétségbeesettebb dokumentum az, hogy Szatmáron például a tavalyihoz képest a negyedére csökkent le a hus és a kenyérfogyasztás. Ez a jólét két fokmérője, ez pedig veszélyesen közeledik a fagypontra.

Ebben a rettenetes nélkülözésben, amikor az emberek tömegének főtápláléka a dinnye, rendkívül fellendült a szellemi

táplálékok iránti kereslet. Pár évvel ezelőtt még naturszeletet vacsoráztak az emberek és családjuk Courts Mahler, vagy Bourget regényeiben találták meg az olvadozó szentimentalizmus mézét. Ma a helyzet gyökeresen megváltozott. Ma már dinynyét ebédelnek az emberek, de Zola, Marx és gyakran népszerű orvosi könyvek nyújtják a családoknak a reális élet ismeretét.

Szatmáron a szegénység, a nélkülözés mögött rendkívül intenzív szellemi élet bontakozik ki, amely a felvilágosodás áldásos gyümölcseivel jutalmazza meg a lakosság zömét. A sok nélkülözés, a szellemi táplálékban találja meg azt az örömet, amit az élet és a társadalom ésszerűtlensége és kőszívűsége anyagiakban elvett tőle.

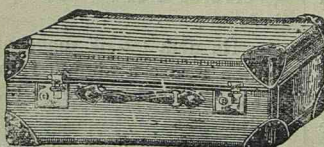
Kétségtelen, hogy ezek az átmeneti idők a világtörténelem legsötétebb napjai. Ma pedig — kétségtelenül — átmeneti időket élünk. A pénz napról-napra értékesebbé válik, ezzel szemben az emberi élet devalválódott, a Föld élete, ha valójában

„Magyarország francia orientációja.“

— Román lapszemle. —

A Națiunea „Magyarország francia orientációja“ címen közlő vezércikkét, s ezeket írja: Horthy Magyarországa feláldoz egy kormányt, mely tizesztendőn keresztül nem tehetségtelenül vezette az országot, csupán csak azért, hogy jobb kapcsolatot tegyen lehetővé Franciaországgal, a mai Európai legnagyobb politikai és pénzügyi erősségével. Ha lehet is bírni Bethlen kormányzását, az kétségtelen, hogy magyar nemzeti szempontból nézve a helyzet más. Azokon az előnyökön kívül, amelyeket a kormányzás állandósága jelentett, a magyar diplomáciának sikerült mindegyik hatékony rokonszenveket és segítségeket szerezni annak az országnak a részére, mely tíz esztendővel ezelőtt valószínűleg száműzetésben élt a nagy-

világon. Az egész világ előttismeretek azok a szívélyes kapcsolatok, melyek a magyar államot Olaszországhoz fűzik: hiábavaló volt minden lázadásunk, ezek egyre mélyültek. Angliában nemcsak a híres Rothermere támogatja Magyarországot, hanem más jelentékeny tényezők is. A magyar propaganda más országban is valószínű csodákat művel, mert a magyar kormány propaganda munkáját nem tekintette kellemes alkalmaknak arra, hogy politikai protegáltak fiait és unokaöccseit nyaralni küldje, hanem komoly és nehéz feladatokat, amelyek felkészült, hazájukat szerető férfiakra várnak. Miatán Magyarország most mindezeket a sikereket elérte, Párizs felé kísérlétezik, hogy a francia rokonszenveket is meg-

Iskolatáskák, redikülök és bőröndök legolcsóbb beszerzési helye.

Székely István

bőrönd és sziggyártó
üzletében

Strada Mihai Viteazul (Rákóczi - ucca) 28. szám.

Ha

olcsón és izletesen akar étkezni, akkor menjen a **POLGÁRI TÁRSASKÖRBE.**
 Izletes házikoszt, olcsó abonoma. Oláhgyűrűs fajborok literje 20.-lej.

Szíves pártfogást kér:
GÖNCZY ISTVÁN
 vendéglős.

szeresse. Igaz, hogy Károlyi benső barátja Bethlennek s az ő franciabarát politikája teljes összhangban lesz Bethlen olasz és németbarát politikájával. Ez azonban belső ügy, kifelé a cégtáblán ez lesz: lássátok franciák, a kedvetekért nem haboztunk feláldozni kormányunkat. Mivel fogunk mi válaszolni erre? Talán csak nem Németország felé való tájékozódással? A végén még az lesz a helyzet, hogy Magyarország lesz az antant-államok szövetségese, mi pedig ott álunk Németország, a nagy háború-bukott mellett.

HIREK

Buzakenyér.

Mily hibogató ujra asztalunk,
 Hogy remélünk és hogy vigasztalunk!
 Elűnt csontvázasárga, vén szakácsnak,
 Friss szaga terjeng foszlós ujjaknak.

Es a csoda száz étellel felér —
 Buzakenyér, áldott buzakenyér...

Fehér áldás mosolygól repedsz ujra,
 El-szépítant a gondhegedű hurja,
 A keverőség nótája lepergett,
 Elsirt sóhajtdást szellő messze kerget,
 Lelkükhöz már csak vidám nótáfért:
 Buzakenyér, áldott buza kenyér.

Bánattarisznyát országutra löktünk,
 Csókos, meleg nap szikrázik fölötünk.

Zengj, zengj szelünk te hű öreg cimbalmos,
 Az ég s a föld most kincset kincsekre halmoz,

Aggódás szele ide már nem ér —
 Buzakenyér, áldott buzakenyér...

Oh gyermekek, kik imádkozni tudtok
 Fehér leányok kiknek ajka süttel,
 Helyettünk, bűnös emberek helyett,
 Nyissátok fel a földi telkeket,
 A ti szavatok a mennyekbe ér —
 Buzakenyér, áldott buzakenyér...

Fehér kenyér: erők szent ujhódása
 Örök magyar lét boldogság-kovácsa,
 Ki megdacsolt a sárga sors-kenyérrel
 Uszályos gonddal, vész-öntötte vérről,
 Tebeand lelünk duzzad, él, remél —
 Buzakenyér, áldott buzakenyér!

(—)

— **Alexi parkört és nótaköltőt is menesztte a város.**
 A város interimáris bizottsága szeptember 15-iki hatállyal elbocsájtotta Alexi bácsit is a város szolgálatából, aki pedig évek óta híven és példás odaadással őrködött a város vagyonyára, egyetlen diszparkjára. Nem tudjuk még csak elképzelni sem, hogy mi kértethette a város vezetőit erre a könyörtelen elhatározására, amelylyel ismét egy embert taszítottak a nincstelenség borzalmai

közé. Annyi azonban bizonyos és érthető, hogy Alexi bácsit a város ezen kiméltelen elbocsájtása szörnyen lesújtotta. Ennek az elkéseredett hangulatának Alexi bácsi a napokban már kifejezést is adott a következő versében:

Merre I. Maris jár
 Az öregek sirnak
 Gyenge szemekből
 A könnyek csak hullnak.

Hulljatok könnyeim
 Takarjatok engem
 Az Interi Maris
 Lám — menesztett engem.

Marisék elvették
 Tőlem a kenyeret
 Itt hagyom nekik hát,
 Hogy sirva egyék meg!...

Papp István

uridivat szabósa

Szatmár, Árpád u. 51.

Finom szövetek raktáron!

Mélyen leszállított árak!

— **Csak a szépia színű szász lejes lesz jó.** A Banca Naționala helyi fiókjának értesítése alapján közöljük, hogy október 1.-ig bevonják a külföldön lévő régi kiadású 100 lejes bankjegyeket és ezen időn túl egyedül csak a szépia színű marad forgalomban.

— **Robbanó bomba a Rákóczi utcán.** Weekend ing I. a Oxfordból saját nyakkendővel 125 lej. **Hálóing** gyönyörű kivitelben 100.-lej. **Apac-ing** kitűnő minőségben 90.-lej. **Rövid nadrág** I. a. minőségben 39.-. **Csodaszép** divatszokni (hibamentes) 3 p. 65-lej. **Aranyvirág** elszakíthatatlan férfi zokni 3 p. hibamentes 70.-lej. **Aranykereszt** legjobb cernakozni hibamentes 45-lej. Stoppoló pamut kfe színekben 1 lej a **Párizsi Áruházban** — a Püspöki áruházal szemben. Ezen árak csak 8 napig érvényesek. —

— **Egy bukaresti kékszakál botrányba fulladt szoralmeskedése Szatmáron.** A bukaresti C. F. R. vezérigazgatóság hónapokkal ezelőtt megbizta egyik fiatal mérnökét, hogy a Szatmáron rendelt munkákat vegye át. Ez az átvétel hónapokig tartott s ezen idő alatt ez a jömegjelenésű mérnök kijárogatott a Strandra. Itt bő alkalma nyíltott, hogy bejuthasson Szatmár legelőkelőbb ur társaságába, ahol különösen a leányok körül legyeskedett s akiknél nem minden-

napi sikereket ért el. Eddig őt olyan előkelő ur családrol tudunk, ahol ez a valóságos kékszakál sikerrel csapta a szelet.

Ennek a mohó udvarlásnak azonban szomorú következményei lettek. Az egyik urilány már két hónap óta a szíve alatt hordja ezeknek a tiltott szerettezeknek fattyu hajtását és a legmegdöbbentőbb, hogy valamennyi urilány a titkos betegségnek áldozata lett, amely körülmény robanította ki egyébként ezt az egész kékszakál féle szerettezeket. Az érdekelt szülők feljelentésére a vizsgálat megindult s ennek során a kékszakál mérnök-állítólág — egy orvosi bizonyítványt produkált, amely szerint ő ép és egészséges.

Nincs elegendő terünk, hogy ezuttal részletesen foglalkozunk ezzel a legfrissebb keletű botrányal, azért egyelőre csak annyit, hogy ez a nagyarányú zűllés a mai fiatal leányoknál talán most már mégis csak gondolkodóba fogja ejteni a leányos mamákat és ezentúl rövidebbre fogják náluk a gyeplőt, hogy hasonló botrányok többé elő ne forduljanak. Időközben ez, éppen ezért a szülőknek kötelessége, hogy határozott gonddal őrködjének a leányuk körül legyeskedő szeladon minden lépésére, becsutelen epekedésére.

— **Az adókiutetés újrendje.** Elterjedt hírek szerint rövid időn belül az adókiutetés új módja fogja különösen az ipar és kereskedő társadalmat megörvendeztetni. Egy régi óhaj fog beteljesülni, — az adót három évre előre fogják megállapítani és kivetni. Előnye ennek a rendszernek az, hogy nem kell majd minden évben a kiutetés és felebbezés torturáját elszenvedni, de viszont hátránya is van, még pedig az, hogy a gazdasági viszonyok állandó romlása mellett mégiscsak hozzávetőleg is kétséges lesz a jövedelemnek évekre előre történő helyes megállapíthatása.

— **Igaz, vagy nem igaz?** A Nagybányán megjelenő „Nagybánya” című hetilap legutóbbi számában írja a következőket: „**Nem igaz,** hogy az otthon dagasztott kenyérre, még ha a péknél is sütik, kell kenyérbélyeg. Ilyen rendelet nincs.” — Nos, ha valami nem igaz Nagybányán, akkor az Szatmáron

Pilseni sör

kizárólag a **Dáciában** és a **Strandon** kapható.

Telefon rendelésre házhoz is szállítja

Horváth János.

sem igaz!... Miért kell mégis nálunk bélyeget ragasztani az otthon dagasztott és a péknél sült kenyérre?... Miért?... Nos, miért?...

— **A bűvös kenyérsütőgép.** Nem ingyen fog kenyeret sütni és nem is a semmi-ből süt, de azért sok minden csodálatosat készít a legújabb automata kenyérsütőgép! Mint a római lapok írják, egy ferrarai mérnök, Mentore Teodor feltalált egy csodálatos gépet, egy kenyérsütőgép autumatát. A gép egyik nyílásán beöntik a buzaszemeket és a másik nyíláson kijön a frissen sült kész kenyér. A gép, amelyet petroleum-motor hajt, automatikusan megőrli a buzát, megtisztítja a lisztet, összekeveri a kovással, megdagasztja és megsüti a tésztát és végül egy tálcára kiejti a kész kenyeret.

— **A kirabolt pályásbabá.** Ez is meg történt — Berlinben. Ahol egy külvárosi postahivatal előtt ismeretlen tettesek kiraboltak egy pályásbabát. Az apróság anyja bement a postára és a babát a kocsiában néhány percre az épület előtt hagyta. A néptelen uccán a rablók a gyermeket kivettk a kocsiából, leszedték róla a pólyát, meztelenül letették a posta küszöbére és azután a szákmánnyal eltűntek. Tekintettel arra, hogy a baba érhető ókokból nem üldözhetette a rablókat, a dolog csak akkor derült ki, mikor az anya kijött a hivatalból. A rendőrség keresi a csecsemő rablóit.

— **Készpenzért meglepő olcsó árban gyapjuszövet szükségletét JULIU WEISZ GYULÁNÁL szerezheti be.** Piața Brătianu 18.

— **Amerika „kisdedekek” komoly házasságai.** New Yorkban — mint egy hivatalos kimutatás közli — az utóbbi időkben igen elszaporodtak a gyermekházasságok. 1930-ban 552 középiskolai tanuló kötött házasságot. A legfiatalabb pár egy 14 éves fiú és egy 12 éves leány volt. 123 leány 15 éves korában ment férjhez. — Bizony olyan a konjunktúra, hogy benőtt fejlaggyal ma nem igen lehet házasodni.

Apolló

Hétfőn:
 A kőshelyi árnyékában izgalmas szenzációs dráma.

Uránia

Hétfőn:
 Rudolpho Valentino világslágerre **A vérző Aréna**

A hét humora

A korzón.

— Csodálatos, hogy mennyien huznak hasznát az emberek ostobaságából.

— Ugy van! Ott van például az a lelkes, aki minket összeadott,

— Mit vegyek Bandinak a születése napjára?

— Végy neki egy könyvet.

— Igen ám, de már neki van egy könyve.

— Hát ami azt illeti, éppen adhat nekéd ezrek ezer lejt kölcsön, de tudod, azt mondják, hogy a pénzkölcsönök megromítják a jóbarátságot.

— Oh, kérlek, — olyan nagyon jóbarátságban mi ugye voltunk.

— Mikor téged látlak, mindig a bankbetétem jut eszembe.

— Hogy-hogy?

— Az is egy kissé korlátozott.

A Viktóriában.

Schön Jenő beszél a törzszakasztálnál:

Kohn borzasztó ellenséges viszonyban él Grünnel. Ahol teheti ellene tör. A rabl, mikor tudomást szerez a delogról, magához hivatja Kohn-t és így szól hozzá:

— Miért nem szereted te azt a Grün-t? Nem tudod, hogy a biblia szerint minden embert szeretni kell?

— Azt tudom — feleli Kohn, — csakhogy mikor a bibliát írták, még nem élt a Grün.

Blau szabadságot kapott és a hegyek közé utazott, ahol nagyobb kirándulásokat tett.

— Egy napon — mesélte nekem — egy ilyen kirándulás alkalmával beleestem egy mély szakadékba és szerencsére megkapaszkodtam egy kiálló fatörzsben. Így lógtam két napig élet és halál között, míg végére kimentettek.

— Na és hogyan éreztél magad ebben a helyzetben kérem?

— Hát tudod, — mondta Blau — az első nap csak tűrhető volt, de a második napon eszembe jutott, hogy másnap lejár a szabadságom.

MOZI.

HETIMŰSOR:

APOLLÓ:

Hétfőn fél 8., fél 10 órai kezdettel **A keshogy árnyékában.** Izgalmas szenzációs dráma az apacsok életéből.

Jön: **MAROKKO** Marlene Dietrich világlágere.

URANIA

Hétfőn, fél 6., fél 8., fél 10 órai kezdettel **RUDOLPHO VALENTINO-val A vérző aréna.**

Mertz József

cégnél a mai időknek megfelelően, versenyen kívüli rendkívül olcsó árakban beszerezhetők:

szvetter	kalap	fésű
harisnya	sapka	ruha és hajkefe
sokni	ing	fogkefe
keziyű	nyakkendő	olló
férfi és	nadrágtartó	szappan és
női alsó	zsebkendő	mindenfélé
ruhák	esernyő	íróidáru

ÉRTESÍTÉS

Az irodalom komoly barátait tisztelettel értesitem, hogy rövidesen megjelenik:

„IRODALMI EGYVELEG“

című könyvem, mely szórakoztató elbeszéléseket, verseket és életbölcséleti igazmondásokat tartalmaz.

E könyv

nyolcadrét nagyságban, százharminckét oldalon, finom papíron, több könyvvel, elsőrendű nyomásban kerül az érdeklődők kezeihez.

Szíveskedjék e könyv megjelenését előjegyzésével támogatni.

Kiváló tisztelettel:

JOLÁTHY B. ZOLTÁN.

Nem Karlsbadi kura, mert kell a

BIKSZÁDI GYÓGYVIZ

minden embernek az egészségét adja vissza. **BIKSZÁDI** viz minden családban áldást jelent.

Vezérképviselő: Grünfeld

és Izsák

Calea Traian (v. Attila u.) 5.

Telefon: 359.

Ez a hely a Kazinczy u. 12 szám alatt levő „**APOLLÓ**“ droguéria számára van fenntartva, de hirdetését nem közöljük, mert nincs szüksége reklámra. Az „**APOLLÓ**“ droguériáról, ugyanis mindenki tudja, hogy árui a legjobbak és a legolcsóbbak.

A legújabb divatszereint is olcsón öltözködhetsz,

csak keresse fel

Szeibert Ádám

uri szabóságát

Str. Petru Rares (v. Petőfi u.) 1. szám.

A legfinomabb angolgyapjú szövet-ujdonságok állandó nagy választékban.

RAPID

nemzetközi szállítási és vámolási iroda.

HALMI. Str. M. Eminescu 11.

TELEFON: NO. 4.

Export.

Import.

MEGÉRKEZTEK

a legújabb típusu

Ford

6 ABLAKOS 4 AJTOS

fedett személy-autók.

Vas és Vasárubehozatali R. T. Géposztálya

SATU-MARE

Telefon: 19.

A Deák tér 22 szám alatt levő

Textil-Házban

divatos cipők, mindenféle divatkelmék igen olcsó árban szerezhetők be.

Utleveleket

legolcsóbban, leggyorsabban vizumoztat

Lebovics Izidor

futáirodája Bul. Basarabilor (v. Batthiányi u.) 1. szám.

Viktória kávéház

állandó	Fagylalt	10.-Lej
vendégeinknek	Jegeskávé	15.- „
sakk	Reggeli v. uzsonna kávé	12.- „
díj	Fekete v. török kávé	10.- „
napis.	Komplette kávé:	
	Kávé, vaj és méz v. tojás	20.- „
	Jégbe hűtött aludttej	7.- „
	Esténként kintülő cigány zene.	

Mindenkinek télen jut eszébe, hogy a kályháját megcsináltassa, vagy átrakassa.

Berger Adolf kályhás

azt mondja, hogy most tessék a kályhát rendbe szedetni, amíg az idő kedvező.

Berger Adolf kályhás

Szatmár város legmegbízhatóbb kályhás mestere, aki teljes garancia mellett és jutányosan vállal új cserépkályhák, kandallók, takaréktűzhelyek stb. szakaszárú felállítását, kályhaátrakást, takarítást, javítást. A la MINŐSÉGŰ BISTRICAI KÁLYHÁK EGYEDULI RAKTÁRA ÉS KÉPVISELETE.

A nagyérdemű közönség támogatását kéri teljes tisztelettel **BERGER ADOLF KÁLYHÁS** Gal. Traian (v. Attila u.) 9. — Telefon. 237.

Szövet szükségletét

Schvartz és Lebovics

szövet- és posztónagyáruházában szerezze be.

Meglepően olcsó áruk!

Dus választék — Legújabb divat!

Zongorázik?

Hegedül?

Van gramafonja?

Kottát, hangszert, lemezt, könyvet addig sehonnan nem rendeljen, amíg árjegyzékünket nem látta!

Áraink a legolcsóbbak.

kedvezményeink meglepőek!

Magyar levelezés. Kérje még árjegyzékünket!

Cím: **SCALA, București, C. P. 101.**

Legszebb **Perzsa szőnyegek,**

legjobb angol

gyapjú fonalak

legelőnyösebben

ÖZV. Friedman

Jenőné-nél

(Östreicher palota)

ROMBADOLO

az a nézet, hogy izléses nyomtatvány nélkül is elérhetünk üzleti sikert.

a Hirsch féle

nyomdaiműintézet izléses és olcsó üzleti nyomtatványiban van a siker titka. Kérjen árajánlatot!

a Dácia

kávéház

a legkellemesebb szórakozóhely. Esténként hírneves zenekar hangversenyez. Kintülő konyha, elsőrendű fajborak. Szolid árak!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Satumare, Str. Col. Jacobini (v. Várdomb u.) 13.

Előfizetési árak: Romániában egy évre 200 Lei Csehszlovákiában egy évre 90 cK Kéziratokat nem adunk vissza. Minden cikkért írja felel. Főmunkatárs: Joláthy B. Zoltán. Kiadja: Hirsch M. Lajos.